

Hardsyssel Historisk Samfund udsender med jævne mellemrum et elektronisk nyhedsbrev til vores medlemmer med stort og småt om arrangementer, hvad bestyrelsen har gang i, og hvad du som medlem kan forvente og glæde dig til.

Invitation til Historiens Dag på Vestjysk Gymnasium i Tarm

Lørdag den 29. oktober kl. 14-17 er Vestjysk Gymnasium i Tarm ramme om Hardsyssel Historisk Samfunds årlige Historiens Dag. Alle er velkomne til arrangementet. Vestjysk Gymnasiums adresse er Skolegade 15, 6880 Tarm.

På Historiens Dag bliver 2022-udgaven af Hardsyssels Årbog præsenteret af årbogens redaktør, Gudrun Gormsen. De medlemmer, der deltager i mødet, kan få udleveret deres eksemplar af årbogen.

En af de otte artikler i Hardsyssels Årbog 2022 er skrevet af professor emeritus Per Anker Jensen, der bor i Brønshøj. I artiklen fortæller han om sin skoletid i Sdr. Vium Centralskole og på Vestjysk Gymnasium. Under Historiens Dag vil Per Anker Jensen fortælle nærmere herom.

Programmet for Historiens Dag

Programmet for dagen er følgende:

Kl. 14.00: Velkomst.

Kl. 14.10: Rektor Carina Kastrup fortæller om Vestjysk Gymnasium og dets historie.

Kl. 14.40: Per Anker Jensen fortæller om sin skoletid i Sdr. Vium Centralskole og på Vestjysk Gymnasium.

Kl. 15.15: Kaffe og kage. Pris inkl. entré: 100 kr. for medlemmer og 150 kr. for ikke-medlemmer.

Kl. 15.40: Gudrun Gormsen præsenterer Hardsyssels Årbog 2022. Derefter er der udlevering af årbøger til medlemmerne.

VIGTIGT! Af hensyn til kaffen er tilmelding til Historiens Dag nødvendigt. Tilmelding er på Hardsyssel Historisk Samfunds hjemmeside www.hardsyssel.org Der er også mulighed for tilmelding til foreningens formand, Gudrun Gormsen, på tlf. 9740 1887 eller 5153 6560. **Sidste frist for tilmelding er onsdag den 26. oktober kl. 12.**

Kort om Vestjysk Gymnasiums historie

Vestjysk Gymnasiums historie er lang og spændende - et vestjysk skoleeventyr, hvor en lille realskole blev til et stort gymnasium med STX, HF og HF enkeltfag. Gennem alle årene er der blev ændret på skolen. Der er revet ned og bygget til, bygget om og repareret. Skolen viser i sine bygninger hele sin lange historie, der startede i 1887 og altså nu har 135 år på bagen med skiftende skolefunktioner og organisatorisk tilhørsforhold:

1887: Tarm Realskole oprettes.

1928: Der oprettes studenterkursus.

1935: Skolen får eksamensret.

1938: Studenterkursus omdannes til en privat selvejende gymnasieskole. VKT (Vestjysk Kost- og Realskole Tarm) blev til VGT (Vestjysk Gymnasium Tarm).

1953: Staten overtager skolen og sikrer dermed skolens økonomiske grundlag og videre beståen.

1972: HF oprettes, og samtidig nedlægges realafdelingen.

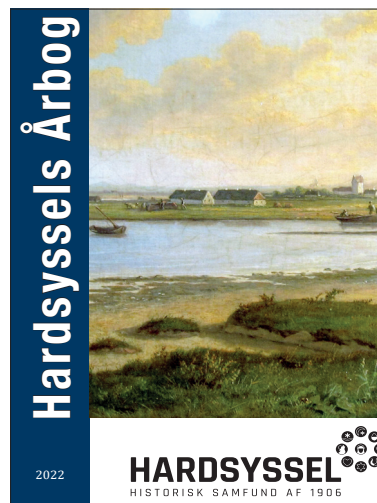
1984: Kostafdelingen nedlægges.

1986: VGT bliver amts gymnasium.

2007: En stor til- og ombygning afsluttes. Med nedlæggelsen af Ringkjøbing Amt blev VGT en statslig selvejende uddannelsesinstitution. HF-afdelingen af VUC Ringkjøbing Fjord fusioneres med VGT.

Der har været drevet skole i 135 år på det sted, hvor Vestjysk Gymnasium har til huse.

Forsidebilledet til Hardsyssels Årbog 2022. Det viser udsigt ud over Harboøre og er udsnit af et maleri, der er malet af J. C. Møller ca. 1850.

I årbog 2022 har Per Anker Jensen skrevet en artikel om skolegang i Vestjylland i 1960-erne. Han har også gået på Vestjysk Gymnasium, hvorfra dette studenterbillede fra 1972 stammer.

Fra landsbyfester til von Hannekens mappebærer

Landsbyfester i en svunden tid. Og ven med von Hannekens mappebærer.

Det er titlerne på to af de i alt otte spændende artikler, du kan læse i Hardsyssels Årbog 2022, som præsenteres på Historiens Dag lørdag den 29. oktober på Vestjysk Gymnasium i Tarm. Titlerne på de to artikler viser, at årbogen kommer vidt omkring i valg af historiske emner. Geografisk er der i årbogen som sædvanlig også fortællinger fra forskellige steder i det midt- og vestjyske område.

Her er titlerne på og forfatterne til de otte artikler i Hardsyssels Årbog 2022:

Jon Høgh: "Landsbyfester i en svunden tid".

Ole Edvard Mogensen: "Vandbygningsvæsenets smalsporsbane på Harboøre Tange".

Mikkel Ellersgaard Sørensen og Inger Bjørn Knudsen: "Intet videre værn..- Harboøre og virkningerne af stormfloden i 1825".

Anders Villadsen: "En skovløberfamilie i Nordre Feldborg Plantage – med træk fra skovvæsenets opbygning".

Per Anker Jensen: "Skolegang i Vestjylland i 1960-erne".

Hakon Rahbek: "Tanker i anledning af 60 år i Hjemmeværnet – og et bonde-arbejder kompagni".

Ove Nørholm: "Illegalt arbejde i området omkring Ikast i besættelsestiden".

Leif Hansgaard: "Ven med von Hannekens mappebærer".

Hvis du deltager i Historiens Dag den 29. oktober på Vestjysk Gymnasium i Tarm, kan du få udleveret dit eksemplar af Hardsyssels Årbog 2022 dér. Ellers får du i løbet af de nærmeste uger efter dit eksemplar leveret direkte i din postkasse.

Hakon Rahbek har i årbogen skrevet en artikel om 60 år i Hjemmeværnet. Billedet er fra afskedsparaden for Hakon Rahbek (til venstre på billedet).

I årbogen er der en artikel om Harboøre og virkningerne af stormfloden i 1825. Dette billede viser den sidste blok, der sættes på plads i hofde 62 den 26. september 1895.

Vognmand Niels Hansgaard på taget af sin bil, der under krigen havde gasgenerator bagpå og brænde på taget. Billedet er med i en artikel i årbogen, som Leif Hansgaard har skrevet med titlen "Ven med von Hannekens mappebærer".

Historisk Samfund på "Spor i Lyngen"

Overskriften på denne artikel kunne antyde, at Hardsyssel Historisk Samfund aktuelt er på vej til at arrangere en vandring på heden. Det er dog ikke tilfældet. Nej, forklaringen er, at Historisk Samfund den 10. september deltog med en stand i et arrangement i Historiens Hus i Herning. Titlen på arrangementet, som fem historiske foreninger i Herning Kommune stod bag, var netop "Spor i Lyngen".

I Historisk Samfunds stand i Historiens Hus kunne de besøgende bl.a. se og købe foreningens publikationer. De kunne også få udleveret foreningens nye folder, hvori der bl.a. er en indmeldelsesblanket for dem, der ønsker at blive medlem af Hardsyssel Historisk Samfund.

Så på den ene side var formålet med foreningens stand, at gæsterne kunne stifte bekendtskab med de publikationer og arrangementer, som Historisk Samfund står bag. Det andet formål var

naturligvis at opfordre folk, der ikke allerede er medlem af vores forening, til at tegne sig for et medlemskab, der i øvrigt kun koster 195 kr. om året.

Arrangementet var en succes for alle foreninger – også for Hardsyssel Historisk Samfund. Mange mødte op for at høre de gode historiske foredrag i løbet af dagen og stifte bekendtskab med de stande, der viste sig frem med deres tilbud. Dagen viste til fulde, at historien betyder noget for mange mennesker. Det gør det sociale samvær om lokalhistorien i alle dens afskygninger også.

Den tidligere formand for Hardsyssel Historisk Samfund, Per Lunde Lauridsen, var en af foredragsholderne ved arrangementet "Spor i Lyngen". Her fortalte han om rakkere og natmandsfolk. På billedet ses Per Lunde Lauridsen sammen med Historisk Samfunds nuværende formand, Gudrun Gormsen, ved foreningens stand i Historiens Hus i Herning.

Formand for Hardsyssel Historisk Samfund og redaktør af årbogen, Gudrun Gormsen, i foreningens stand ved "Spor i Lyngen" sammen med en interesseret gæst.